

Liever in een goed woon-zorgcentrum dan eenzaam thuis!

Koos Dirkse

De ouderenzorg staat zwaar onder druk. De ingezette trend voor ons als inwoners van dit mooie land is dat men zo lang mogelijk thuis dient te blijven wonen. Zorg wordt verstrekt op aanvraag door indicering. Alleen met een zware zorgvraag vanaf ZZP (zorg zwaarte pakket) 4 is er ruimte binnen verzorgingshuizen en dan is er meestal nog een zeer lange wachttijd! Waar vroeger nog veel bejaardentehuizen bestonden is nu het verzorgingstehuis al heel bijzonder.

Wonen en zorg

Alle verzorgingstehuizen worden nu klaargemaakt voor de transitie naar verpleeghuizen. Binnen deze zorghuizen is er weinig ruimte en financiering voor welzijn en enig leefplezier. Ook hier is echter ook al besloten dat de financiering gescheiden gaat worden tussen wonen (leefgenot) en zorg. Dit gaat betekenen dat de verantwoording steeds meer op de (gratis) mantelzorg terecht zal komen. Dit is echter nu ook al zo, bijvoorbeeld als een bewoner met dementie gaat dwalen is de familie verantwoordelijk voor de veiligheid en moet zorgdragen dat de bewoner weer terugkeert naar de veilige plek.

Bij scheiden van wonen en zorg binnen de huidige woonvormen gaat de zorg net zo georganiseerd worden als de huidige thuiszorg. Iedere minuut aan zorg dient te worden gedeclareerd bij de zorgverzekeraar. Hierbij is geen tijd meer om even de post mee te nemen vanaf de deurmat en zeker niet om deze te openen en voor te lezen en uit te leggen bij de kwetsbare groep ouderen.

Winstgevend

Afgelopen jaren zijn veel bejaardentehuizen omgebouwd naar andere woonvormen, waar meer mee te verdienen is. We zien private wooncentra ontstaan, waarbij huren kunnen oplopen naar ruim boven de 5000 euro per maand, waarbij wel veel is geregeld van maaltijden tot wassen en strijken. De eventuele kosten van langdurige zorg loopt via een ander circuit.

Vreemd is dit niet, alleen deze woonvorm wordt niet vergoed vanuit de verzekeraar, maar waarom groeit hier het aanbod en dus ook de vraag? Ten eerste zijn het vaak de familieleden/mantelzorgers, die het ouderlijk huis verkopen voor het vrijmaken van financiële vrijheid voor eigen vastgoed. Daarnaast is ook vaak het ouderlijk huis niet geschikt om ouder in te worden, de eerste verdiepingen zijn bijvoorbeeld voor velen al niet bereikbaar.

Eenzaamheid

Daarnaast zien we een hele grote eenzaamheid ontstaan bij de groep mensen, waar de kinderen bijvoorbeeld ver weg wonen en een eigen leven leiden, maar vooral het eigen sociale netwerk niet meer actief is of niet meer bereikbaar is.

Eenzaamheid is in de individualistische maatschappij een groot probleem geworden, alleen hoor je de medemens op leeftijd nooit klagen, in ieder geval niet in het openbaar, zo is deze generatie niet opgevoed. Er is hier veel behoefte aan verbinding, het ouderwetse buurthuis zou hier een oplossing voor kunnen zijn.

Wonen en zorg faciliteren

Onze regering zou in haar woonbeleid moeten vormgeven aan deze behoefte. De acceptatie van gemakkelijker wonen (gelijkvloers) en het opgeven van ruimte (wat nu als de kleinkinderen komen?) zorgt ervoor dat het verlaten van de familiewoning lastig en als onprettig wordt ervaren. Het op tijd kijken naar deze keus wordt te lang uitgesteld en hier zijn in de krappe woningmarkt weinig mogelijkheden voor. Zeker als de pensioenen niet geïndexeerd worden en geen hypotheek meer aan 50 plussers worden verstrekt door banken, die dat als risico zien. Waar de behoefte in mijn idee vooral ligt is met name te faciliteren in plekken waar verschillende woonvormen samenkomen, waarbij ruimte is voor individualisme en waar georganiseerde zorg, dan wel zelf geïnitieerd leefplezier dicht bij elkaar ligt.

Tot slot

Heel veel ouderen, die nu in een eengezinshuis wonen, zouden graag willen verhuizen naar een goed en betaalbaar woon-zorgcentrum, maar die zijn niet te vinden. Zij hebben geen behoefte om langer in eenzaamheid thuis te blijven wonen, ondanks de faciliteiten die de regering voorstelt. Ik zou het raadzaam vinden om de woon-zorgcentra, waar alleenstaanden en echtparen terecht kunnen, zonder deze te scheiden, ook als iemand meer zorg nodig heeft als de partner. De woningen die deze groep achterlaten kunnen naar jongeren, die moeilijk aan woonruimte kunnen komen.